

A tota opinió o discussió, és millor perdre que ofendre

Senyor Pere Fortuny i Velázquez, en el mes de maig d'aquest any, al número 218 del "Mollet a mà", una carta oberta seva adreçada a mi, i no precisament per aquesta secció, al acabar vostè diu: "Un consell, si vol escriure història del nostre poble, cal fer-ho amb tot el rigor". Al número següent, el 219, del que popularment en diuen la revista del divendres, -que no cal dir es refereixen al "Mollet a mà", al acabar l'article, a la mica d'història, diu: "Gràcies a tots, i a en Pere Fortuny Velázquez, per les seves valables ratielles que em dedica a la carta oberta. (Que jo vaig considerar mig d'elogi, i, bona part de fultusa). I, segueixo la nota del nº 219. "He de dir que no sóc historiador, publicament a revistes, ràdio i T.V.M., no he manifestat. És molt llarg per parlar-ho ara. Sense rigor, ni historietes, Pere vaig traslladant als folis, a la meua manera, aquells contes que segons vares escriure, et dona la sensació que estàs llegint contes de fades. Tandebo". Semblava que en Pere va quedar complagut, doncs, fins el nº 233, del mes de setembre, que més endavant en parlaré, no vaig llegir res referent a n'aquesta mena de tema. Doncs sí, Pere, i, perdó pel tuteig que al escriure i faré doncs per la meua edat, i, no sé la teua, per la meua part, els vuitanta sis anys, estan ja a tres mesos vista, com una lletra de canvi, sense dret a retornar-la impagada. Per la meua part no voldria deixar deutes corporals a n'aquest troc de país, al Vallès Oriental, o allò que diu l'adagi: "morta la cuca, mort el verí". El record, i res més. A n'aquest Mollet, tú Pere, amb molta voluntat, treball i sacrifici, col·labores a fer resoldre accions a les oficines administratives i assessories del carrer Berenguer III, que sempre el nomenarem "el de l'Estació de França". Amb cada dia noves lleis i tan de paperam, als particulars i empreses, els hi es necessari. A més, Mollet, cada vegada més ciutat...

Recordo, quan a la plaça de l'Ajuntament, hi havia la pastisseria de Pepitu Fortuny, on ara hi ha el bar Marfà, cantonada al carrer Gaietà Ventalló, un rengle de cases que es van construir al redós del campanar, quin nom li van posar el de la Pietat, i on el forn de pa dels germans Villalonga, Cal Cebrià, eren especialistes amb l'elaboració del pa de Valls. Actualment, molts flequers no sabrien donar-li la forma dels dos penyons, un a cada punta. Deixo el pa

i vaig a la confiteria, l'laminer que és un-, però abans em cal dir que l'obrador i el forn, per coure-les i elaborar-les, era on ara hi ha Can Coma, del ram de la fotografia i revelats, i segons m'havien dit, el Pere Manyà, va tenir-hi la forja, doncs era ferrer, el seu nom, no era Pere, es deia Joan Fortuny Santamaria, i fou diverses vegades a les llistes de la Junta irectiva de la Societat de Socors Mutuus, a l'Hospital de Mollet-, quan després de l'any 1933, van juntar-se totes les Germanats. Inclús entre els anys 1951-55, en fou President. Escric de memòria perquè avui no era aquest el tema, i ara que estic a la Societat de Socors Mutuus, he de dir que als anys 1940-45, jo també era a una llista com a comptador, i tenia d'anar apuntant les altes i baixes dels malats, parteres, operats, grip i petits accidents, i com que la part econòmica, no era massa gran, va aprofitar-se un quadern escolar del col·legi dels Germans de les Escoles Cristianes de Montcada. Aquesta llibreta està arxivada. El comptador, era l'encarregat de passar-ho al caixer i fer ell els pagaments. És molt interessant encara que sembli poca cosa, per l'història del poble, és un bon record al veure com aquelles reunions, inclús a les cases particulars dels directius, quan encara l'edifici de la Torre Maria no es podia llogar, i ara, "diguin el que diguin", és un gran servei sanitari ambun extens i especialitzat quadre mèdic. El Pere Manyà, va tenir el taller de ferreria, després de sortir del carrer Gaietà Ventalló, al carrer que des de la carretera anava fins als camps, passant pel carrer de les mosques, que quan era sense empedrar, la baixada de Cal Dingo, amb l'humitat, a tot temps era prou difícil passar-ho. El ferrer, entre la Marinette, i l'edifici de Cal Menna, cafè i sala de ball. Molt més endavant, al pis i sala gran, el col·legi del senyor Emili Ninou, i l'església a l'altre cantó.

Actualment, el local on en Pere Manyà, germanastre de en Josep Fortuny, el Papitu pastisser, hi treballava el ferro, hi ha un petit restaurant, la Marieta, abans, o sigui, a partir de la Guerra Civil, va instal·lar-s'hi la F.E. y de las JONS, o sigui, la Falange Española, a més d'una part de Educación y descanso, que anys més tard, van traslladar-se al carrer Berenguer III, on van montar-hi les oficines sindicals, al costat de la botiga de la senyora Josefa, per venda de

porc treballat a l'estil d'altres províncies i costums, a més de fruita. Poques portes abans, la tenda de queviures de Can Castells, el Pepet de l'Ateneu, local construït a principis de segle pel contratista Joan Mayol, per ordre de les autoritats dretes i poder tenir un lloc pels seus partidaris. En Josep Castells, com a cafeter regentava el taulell. Segons m'havia explicat la seva filla la Carme, ara, encara entre nosaltres, ella, va neixer a una habitació al costat de la sala del billar. Fou una bona carambola - i seguint aquells veinatge, una mica més avall, el forn de pa de Cala Vicenta, en Joan i en Jordi Solé Tura, entre fornada i fornada, podien, sobre el taulell de pastar, barrejat amb l'aigua i la farina, escriure els seus treballs literaris i d'història que van anar-se publicant. Podria seguir narrar, però Pere, ja t'hauràs donat compte, que res de lo escrit correspon a les preguntes, de l'escrit del dia 11 de setembre, ni al "de la censura política" i que després d'un "cordialment" acabes, "personalment decebut". L'any 1939, acabat de casar, feia de forn a Cal Forner Nou, com era molt natural i vàrem instal·lar-nos a una casa de l'Avenida, però jo sempre deia, enlloc de los Caidos, al costat de la botiga de Can Bartolot i enfront del forn de pa i pastisseria Giral, abans era d'emili Rosés i Lluçà Rocher. Mai em va preocupar el nom del carrer o avenida. En aquells llocs, va neixer la filla Marta. Tant l'unió matrimonial, com el bateig de la filla van haver-se de celebrar als locals de l'antic cafè Carreres, transformat en Centre Parroquial, perquè la joia arquitectònica de l'Església, l'esclat revolucionari del 1936-37, la va cremar i enderrocar. ¿Censura política? ¡Clar que sí! però, es que el setembre del 1981, tinc coses per dir, d'aquella acabada de neixer democràcia. Allò de perseguir, humiliar i en alguns casos assassinar. "Puc dir que si els del Comité de la C.N.T. i F.A.I., no m'haguessin protegit ja estarien les meves restes al cementiri de Montcada". Una filla i cunyada, encara està entre nosaltres, i te prop de cent anys. "Decebut" vol dir enganyat, i això sí que no!! Ja diu la frase que encapçala la mica d'història: "Val més perdre, que ofendre", i, menys a les publicacions escrites, per lo tant, Pere Fortuny Velázquez, per la meua part no pensaré més en aquest assumpte. Amics com sempre, a reveure.